КЛАСИФІКАЦІЯ ГРОШОВИХ ПОТОКІВ ПІДПРИЄМСТВА ДЛЯ ЦІЛЕЙ УПРАВЛІННЯ ФІНАНСОВИМ КАПІТАЛОМ

Міщенко В.В., гр. Ф-29м
Науковий керівник – д-р екон. наук, доц. **О.О. Нестеренко**
Харківський державний університет харчування та торгівлі

Оптимальна структура фінансового капіталу в бізнес-моделі суб'єкта господарювання є визначальним чинником ефективності діяльності, визначає її економічний потенціал, а обсяг грошових коштів – основним показником, який враховується при прийнятті рішень про рух грошових потоків та їх використання на ті чи інші цілі. Форми фінансового капіталу, його складові динамічно й постійно розвиваються, трансформуються за структурою і збагачуються за змістом, що вимагає відповідного методологічно обґрунтованого інструментарію їх групування для відображення інформації щодо руху грошових потоків в різних формах звітності для прийняття зважених управлінських рішень. Для стратегічного управління підприємством важливими є дані не лише про загальний обсяг грошових ресурсів, але і величина грошового потоку, інтенсивність його руху протягом року в бізнес-моделі.

Грошові потоки є найбільш обмеженим ресурсом в умовах ринкової трансформації економіки та в сучасних складних умовах для бізнес-середовища, тому успіх фінансово-господарської діяльності підприємства визначається спроможністю керівництва мобілізувати наявні кошти та ефективно їх використовувати для реалізації бізнес-моделі. Сучасна теорія фінансів розглядає грошовий потік як стійку сукупність розподілених у часі фактів надходження або вибуття грошових коштів та їх еквівалентів, що генеруються суб'єктом господарювання в результаті здійснення його операційної, інвестиційної та фінансової діяльності. Таким чином, грошовий потік можна представити як сукупність послідовних подій, які пов'язані із відособленим та логічно завершеним фактом зміни власника грошових коштів з приводу виконання договірних зобов'язань між суб'єктами господарювання, іншими економічними агентами (державою, домогосподарствами, міжнародними організаціями, інвесторами, контрагентами). З іншого боку, грошові потоки, генеровані суб'єктом господарювання протягом певного періоду, що аналізується, формують також грошовий потік, який називається сукупним грошовим потоком.

Відповідно, виникнення та формування грошового потоку при здійсненні фінансово-господарської діяльності підприємства є

результатом цілеспрямованого прояву сукупності фінансово-економічних відносин та має певні ознаки, основними серед яких необхідно вважати наступні:

- рух грошових коштів відбувається в результаті виконання певної угоди між контрагентами;

- грошові потоки, що генеруються суб'єктом господарювання, мають виключно фінансовий характер, адже їх результатом є формування, розподіл, перерозподіл чи споживання фондів грошових коштів;

- грошові потоки визначають порядок та особливості реалізації інших фінансових відносин, що формують фінансовий капітал підприємства, у тому числі, формування фінансових результатів, забезпечення ліквідності та платоспроможності і т.д.

Об'єктивною необхідністю при управлінні грошовими потоками є класифікація грошових потоків – формування упорядкованої сукупності грошових потоків відповідно до встановленого критерію (або групи критеріїв) та визначення їх базових функціонально-організаційних особливостей, що наведено на рисунку 1.

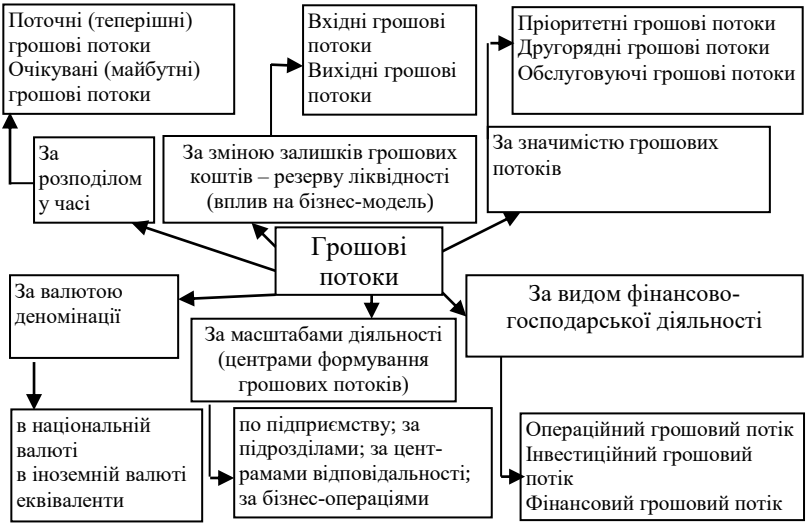

Рисунок 1 – Класифікація грошових потоків підприємства для цілей управління фінансовим капіталом